

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

---

**ФІНАНСОВИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

---

**КАФЕДРА МИТНОЇ СПРАВИ ТА ОПОДАТКУВАННЯ**

---

## **Пояснювальна записка**

до дипломної роботи

**МАГІСТР**

(освітній ступінь)

на тему: «Імплементация досвіду країн ЄС в перекладанні податків на заможні  
верстви населення»

Виконала: студентка 2 року навчання,  
групи 8.02.28.17.01, спеціальності  
071 «Облік і оподаткування»,  
Кулик А. С.

Керівник: к.е.н., доц. Найденко О.Є.

Рецензент: Грищенко А. М., бухгалтер  
ТОВ «Креативний Хаб Інновацій»

Харків – 2018 рік

## РЕФЕРАТ

Магістерська дипломна робота: с. 111, рис. 16, табл. 25, джерел 109.

Метою дипломної роботи є удосконалення теоретичного досвіду та розробка практичних рекомендацій щодо імплементації досвіду країн ЄС з перекладання податків на заможні верстви населення.

Об'єктом дослідження є процес перекладання податку.

Предмет дослідження – інструменти та важелі перекладання податків.

Методи дослідження: спостереження та порівняння для аналізу теоретичних основ перекладання податків, узагальнення для визначення сутності та характеристики механізму перекладання податків в країнах ЄС, розрахунків та аналіз для вивчення тенденції в оподаткуванні доходів фізичних осіб в Україні.

В ході виконання дипломної роботи розглянуто теоретичні засади перекладання податків. А також світовий та національний досвід перекладання податків на заможні верстви населення. Проаналізовано поняття податку на доходи фізичних осіб як інструменту розподілу доходів. Досліджено порядок стягнення податку на багатство у зарубіжних країнах. Розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності податкової системи України та надані рекомендації щодо підвищення соціальної справедливості при оподаткуванні доходів населення.

У першому розділі дипломної роботи був розглянутий генезис перекладання податків. Розвиток теорії перекладання податків пов'язаний з розвитком теорії податків взагалі. При цьому всі теорії можна поділити на різні концепції з їх різновидами, які здебільшого репрезентують фінансові та податкові наукові школи. Перерозподіл може розглядатися як один з інструментів державної політики в напрямі збільшення доходів державного бюджету. Тому було розглянуто поняття податку на доходи фізичних осіб як інструменту розподілу доходів. Основні зміни у податку на доходи фізичних на кожному історичному етапі становлення податкової системи України відбувалися у розмірах ставок. Тому, за допомогою аналізу та синтезу було обґрунтовано можливість перекладання податків на заможні верстви населення за допомогою ПДФО та майнових податків.

У другому розділі було детально розглянуто тенденції в оподаткуванні

доходів фізичних осіб в Україні. Виходячи з проведеного аналізу, можна зробити висновок, що фіскальна роль ПДФО сьогодні залишається досить стабільною та вагомою (близько 5% ВПП). Цей податок займає друге місце серед податкових надходжень Зведеного бюджету, протягом року його надходження мають чітко виражену періодичність із незначними коливаннями, а отже, можуть бути досить точно прогнозовані.

Варто зазначити, що диференціація населення за доходами посилюється. Крім того, Державна служба статистики оприлюднила дані, відповідно до яких кількість людей з незадовільним рівнем життя та доходом нижчим від фактичного прожиткового мінімуму має тенденцію збільшуватись. Такі дані підтверджують, що основними носіями податкового тягаря внаслідок перекидання податків стають незахищені верстви населення.

Виходячи з проаналізованого досвіду провідних країн світу, значення податкових ставок є досить високими. Проте різні країни по-різному розподіляють податкове навантаження: в одних переважають прибуткові податки, в інших – вищі податки на заробітну плату..

У другому розділі також було проаналізовано досвід зарубіжних країн в оподаткуванні податком на багатство. За результатами проведеного аналізу було визначено, що майнові податки мають становити основу забезпечення фінансової самостійності та стійкості місцевих бюджетів, виступаючи гарантованим надійним джерелом фінансування повноважень органів місцевого самоуправління. Майно виступає найбільш стабільним об'єктом оподаткування, насамперед, завдяки властивості своєї стаціонарності. Майнове оподаткування наділене доволі значним фіскальним та регулятивним потенціалом, водночас володіючи всіма перевагами прямих податків, а при умові ефективного управління воно здатне сприяти суттєвому збільшенню обсягу доходів місцевих бюджетів.

Податок на багатство справляється у контексті особистого дохідно-майнового оподаткування, проте виступає окремим фіскальним інститутом в групі податків на власність. Досвід використання податку на багатство є доволі тривалим. Особливо його популярність та практика проявились в країнах Західної Європи.

В результаті проведеного аналізу було встановлено, що протягом останнього десятиріччя в більшості європейських країн частка податків на власність у загальному обсягу доходів змінювалась у межах від - 4 % до 3,1 %.

Так, в Ірландії за 2006/2017 рр. дане відношення зменшилось на 4%, у той час як у Франції збільшилось на 3,1%. Такі показники стали наслідком проведених, у розглянутому періоді, реформ.

У третьому розділі дипломної роботи було розроблено рекомендації щодо підвищення ефективності податкової системи України. Вважається доцільним запозичення досвіду країн ЄС в перекладанні податків на заможні верстви населення. З огляду на те, що сучасна держава у своєму розпорядженні має значний арсенал податкових інструментів, необхідних для реалізації ефективної фіскальної політики. Завдання уряду полягає у своєчасності запровадження та пошуку адекватних поточному стану соціально-економічного розвитку держави податкових інструментів. Вважаємо, що запровадження дворівневого оподаткування (державний та регіональний рівень) доходів фізичних осіб сприятиме перерозподілу податкового тягаря і зменшенню оподаткування громадян з низькими доходами. Оскільки диференціація доходів населення у різних регіонах України є суттєвою.

Розроблено пропозиції щодо введення податку на багатство. Або альтернативного до нього – податку на майно. Однак необхідно розширити кількість об'єктів оподаткування даним податком та більш детально визначити механізм стягнення.

У дипломній роботі доведено, що існує нагальна потреба зменшення податкового навантаження на незахищені верстви населення та відповідно – його збільшення для заможних громадян.

Галузь використання – фінансовий сектор

КЛЮЧОВІ СЛОВА:

ПЕРЕКЛАДАННЯ ПОДАТКІВ; МАЙНОВІ ПОДАТКИ; ПОДАТОК НА БАГАТСТВО; ПОДАТОК НА ДОХІД ФІЗИЧНИХ ОСІБ; ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ; СОЦІАЛЬНА СПРАВЕДЛИВІСТЬ.